

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 034419 24 Увп
Бањалука, 21.01.2026. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Свјетлане Кнежевић, предсједника вијећа, Татјане Ступар и Амира Коричића, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, записничара, у управном спору по тужби Удружења „Центар за животну средину“ Бањалука, Улица Мише Ступара број 5 (у даљем тексту: тужилац), заступаног по предсједнику Т. Д., против рјешења број 16-360-70/09 од 04.4.2023. године, туженог Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, Бањалука, у предмету издавања одобрења за грађење, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 034419 23 У од 27.02.2024. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 21.01.2026. године, донио је

ПРЕСУДУ

Поводом захтјева тужиоца, а по службеној дужности, пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 034419 23 У од 27.02.2024. године се преиначава на начин да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Тужени се обавезује да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 400,00 КМ, у року од 30 дана рачунајући од дана пријема ове пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом 1 изреке, одбијена је тужба поднесена против оспореног акта туженог ближе означеног у уводу ове пресуде, којим се ставом 1 диспозитива даје инвеститору Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча, одобрење за грађење хидроелектране „Б-2а“, на ријеци Бистрици, општина Фоча, снаге 7,243 MW, на земљишту означеном као к.ч. бр. 1105/6, 1100, 2322, 142/3, 142/4 и 142/5, све к.о. П. и к.ч. бр. 1899/2 к.о. И., О. Ф., уз одређење у ставу 2 диспозитива да је инвеститор дужан изградити предметну хидроелектрану у складу са условима утврђеним у урбанистичкој сагласности издатој од стране тог министарства под бројем 16-364-558/08 од 27.10.2008. године, те техничким мјерама, прописима, нормативима и стандардима који важе за ову врсту грађевине, у ставу 3 диспозитива да је инвеститор дужан изградити предметни објект у складу са техничком документацијом израђеном од стране Joint Venture „Kuk International“ и „Пројект“ а.д. Бањалука, чија техничка контрола је извршена од стране „ES ENERGO SISTEMS“ д.о.о. Београд и приложен извјештај о извршеној контроли техничке документације од јануара 2009. године, који чини саставни дио техничке документације, те у ставу 4 диспозитива да је инвеститор дужан прије отпочињања радова поднијети захтјев општинском органу управе за послове урбанизма за

исколчавање предметног објекта, а ставом 5 диспозитива одређена је обавеза инвеститора да обавијести урбанистичко-грађевинску инспекцију о отпочињању радова најкасније осам дана прије њиховог отпочињања, док је ставом 6 одређено да то рјешење престаје да важи ако инвеститор не започне радове у року једне године од дана достављања. Ставом 2 изреке пресуде тужилац је одбијен са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе суд је образложио позивом на одредбе члана 12 став 3 и 4 и члана 40 Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број 71/12, 79/15 и 70/20), те Архуску конвенцију („Службени гласник БиХ“ Међународни уговори број 8/08), уз наводе да је неспорно да је одобрење за грађење наведене хидроелектране донесено у вријеме важења Закона о уређењу простора – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“ број: 84/02, 14/03, 112/06 и 53/07), а продужење важења издатог одобрења за грађење за додатних годину дана темељи се на Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ број: 55/10), што значи да су исти правно релевантни прописи за ову управну ствар, а не сада важећи Закон о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ број: 40/13, 106/15, 3/16, 104/18 и 84/19). Суд је даље навео да је одобрење за грађење, према тада важећем Закону о уређењу простора, издато на основу прибављене/достављене документације, у смислу члана 90 наведеног закона, који је примијењен на основу члана 126 Закона о уређењу простора („Службени гласник Републике Српске“ број 55/10), те да су тиме испуњени сви услови за издавање истог. Указао је да нису основани наводи тужбе да се поступак издавања одобрења за грађење није могао спровести као скраћени поступак, имајући у виду садржину одредаба чланова 105 и 106 тада важећег Закона о уређењу простора, из којих произлази да су странке у поступку издавања одобрења за грађење орган управе и инвеститор или извођач радова. Неспорно је да у поступку издавања одобрења за грађење могу учествовати и трећа лица, ради заштите својих права и правних интереса, међутим, тужилац у конкретном случају не наводи у чему се састоји његов правни интерес да учествује у поступку издавања предметног одобрења за грађење, нити је његов правни интерес за учешће у том поступку видљив, посебно из разлога што је издавању одобрења за грађење претходио поступак издавања еколошке дозволе за предметну хидроелектрану, у којем поступку је тужилац могао стављати примједбе по питањима везаним за заштиту животне средине, а што и јесте у основи дјелатност којом се бави. С обзиром да се ради о управној ствари којој је претходио поступак издавања урбанистичке сагласности, а затим и еколошке дозволе, то орган при доношењу рјешења о издавању одобрења за грађење испитује само да ли је инвеститор/извођач радова доставио сву потребну документацију уз захтјев, па ако јесте, поступа по члану 197 став 1, а не по члану 197 став 2 Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП), због чега су неосновани наводи тужбе о повреди одредбе члана 197 став 2 тог закона. Указао је да на другачије одлучивање суда није од утицаја околност да је у предметној управној ствари раније донесена пресуда број 11 0 У 031432 22 у од 23.01.2023. године.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија законитост исте због повреде закона, другог прописа или општег акта, или због повреде прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Наводи да је исти суд претходном пресудом број 11 0 У 031432 22 У од 23.01.2023. године обавезао туженог да изврши ту пресуду, уз јасну упуту, али да тужени исту није извршио већ је оспорени акт донио супротно примједбама и правном схватању суда, због чега је био приморан да поново поднесе тужбу у којој је указао на наступање

околности за одлучивање у спору пуне јурисдикције. Међутим, суд није поступио по члану 51 Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) иако су за то постојали услови, већ се приклонио правном тумачењу туженог. Умјесто оцјене тужбених навода који су искључиво били истицани у смислу указивања на већ постојећу правно обавезујућу упуту дату у наведеној пресуди, односно на оцјену да ли је поступање туженог у поновљеном поступку у складу са истом, суд се приклонио тумачењу туженог и прихватио чињеницу доношења оспореног акта противно примједбама суда у погледу поступка. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање, а да се тужени обавезе да му надокнади трошкове управног спора који се састоје од таксе на тужбу, пресуду и захтјев.

Тужени у одговору на захтјев истиче да је исти размотрио и предлаже да се одбије.

Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча, заинтересовано лице, кога заступа пуномоћник Огњен Авлијаш, адвокат из Бијељине, није дало одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39 ЗУС, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из стања списка произлази да је тужени рјешењем од 28.4.2010. године дао заинтересованом лицу одобрење за грађење хидроелектране „Б-2а“, на ријеци Бистрици, Општина Фоча, снаге 7,243 MW, на земљишту означеном као к.ч. бр. 1105/6, 1100, 2322, 142/3, 142/4 и 142/5, све к.о. П. и к.ч. бр. 1899/2 к.о. И. О. Ф.. То рјешење је продужено рјешењем туженог од 24.5.2011. године до 28.4.2012. године.

Након сазнања за рјешење од 28.4.2010. године, дана 11.3.2022. године, тужилац је против истог покренуо управни спор, у којем је то рјешење поништено пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 031432 22 У од 23.01.2023. године. Врховни суд Републике Српске је, по захтјеву туженог, пресудом број 11 0 У 031432 23 Увп од 19.9.2024. године укинуо наведену пресуду Окружног суда у Бањалуци и предмет вратио том суду на поновно одлучивање, у којем је Окружни суд у Бањалуци рјешењем број 11 0 У 031432 24 У 2 од 17.10.2024. године одбацио тужбу као неблаговремену. Тиме је на правној снази остало рјешење туженог од 28.4.2010. године.

Оспорени акт, који је оснажен побијаном пресудом, а којим је о истом захтјеву заинтересованог лица одлучено као и рјешењем туженог од 28.4.2010. године, донесен је у извршењу наведене пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 031432 22 У од 23.01.2023. године, која је пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 031432 23 Увп од 19.9.2024. године укинута и предмет враћен том суду на поновно одлучивање, а у којем је Окружни суд рјешењем број 11 0 У 031432 24 У 2 од 17.10.2024. године тужбу тужиоца одбацио као неблаговремену.

Произлази да је предметна управна ствар правоснажно ријешена рјешењем туженог од 28.4.2010. године, па оспорени акт, којим је о истом захтјеву заинтересованог лица одлучено као и поменутим рјешењем од 28.4.2010. године, а чији правни основ за његово доношење је отпао, не може егзистирати у правном промету.

Из наведених разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди остварени су разлози предвиђени одредбама члана 35 став 2 ЗУС, па се, поводом захтјева тужиоца, а по службеној дужности, побијана пресуда преиначава, на основу одредаба члана 40 став 1 и 2 тог закона, тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Одлука о трошковима спора се заснива на члановима 5 и 6 став 1 ЗУС, у вези са чланом 397 став 2 Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске”, број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24), који се у управном спору примјењује на основу одредбе члана 48 ЗУС. Постављеним трошковницима тужилац потражује трошак таксе на тужбу, пресуду и захтјев. Према Тарифном броју 22 тачка 1 Таксене тарифе уз Закон о судским таксама („Службени гласник Републике Српске“, број 73/08, 49/09, 67/13, 63/14, 66/18 и 67/20), за тужбу против управног акта плаћа се такса у износу од 100,00 КМ, док се по Тарифном броју 23 тачка 2 такса за пресуду у управном спору када је предмет спора непроцјењив плаћа у износу од 100 КМ, а према тарифном броју 22 тачка 4 за захтјев за ванредно преиспитивање судске одлуке у управном спору такса се плаћа у двоструком износу таксе из тачке 1 и 2 тог тарифног броја, што у конкретном случају износи 200,00 КМ, па како је исте тужилац платио, то је тужиоцу на име трошкова управног спора досуђен укупан износ од 400,00 КМ.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић